

קורס ACI מס' 7: נדרי הבודהיסטווה

שלב שני בלימודי ה- *Madhyamika*

על-פי שיעוריו של גשה מייקל רואק'

תרגום, עריכה והגשה

לאמה דבורה-הלה

נר אליהו, דצמבר 2007

שיעור 4, חלק ב'

(מנדלה)

אז בואו נחזור:

1. לשבח עצמי ולגנות זולתי.
2. לא לתת את הדהרמה או דברים חומריים.
3. לדברי התנצלות לסרב ולשמוע ...

4. את דרך המהיינה לזנוח

אמרו:

ཐེན་ཅེན་པོང་ལྷ་

*Tekchen pongwa*

*Chen* זה גדול,

*Tekchen* - זה המרכבה הגדולה. זה המהיינה.

*Pongwa* - זה לזנוח,

אז אנחנו בעברית נקרא לזה: "את דרך המהיינה לזנוח."

אז בואו נחזור מההתחלה, שנתחיל ללמוד אותם בעל-פה:

1. לשבח עצמי ולגנות זולתי.
2. לא לתת את הדהרמה או דברים חומריים.
3. לדברי התנצלות לסרב ולשמוע.
4. את דרך המהיינה לזנוח.

אוקי. זה ארבעת הראשונים, יפה.

מה זה 'את דרך המהיינה לזנוח'? הכוונה היא להטיל דופי ב- *teaching* של המהיינה, ופירושו לדחות, להכריז כלא תקף, את הלימוד על הריקות.

מישהו אומר: 'זה שטויות כל הלימוד הזה על ריקות', או, אנשים לפעמים אומרים: 'כל העניין הזה של הבודהיסטווה, זה לא יכול להיות, זה לא הטבע האנושי'. לבקר את זה, לדחות את זה, להקטין את זה, לבטל את זה, את הלימוד על ריקות, את הלימוד על חמלה, על דרך הבודהיסטווה, את הלימוד שיש דרך

כזאת לחיות בצורה אלטרואיסטית, שיש כזה דבר. להגיד או שאין לזה תוקף או להגיד שהבודהה לא לימד את זה, יש כאלה שיגידו גם את זה.  
זה חלק א'. פה יש לנו אותו סיפור. יש פה שני חלקים ורק אחד מהם כתוב.

## למה זה מְפֵלָה כל כך חמורה?

כי אם אתם אומרים דבר כזה, אתם שותלים זרעים של בורות אצלכם ואתם יוצרים סיבות קארמיות ליפול, לעולם לא לצאת להארה. ואם מישהו שומע אתכם אומרים את הדברים האלה אתם מזיקים גם להם. אז זה מפלה מאוד גדולה מבחינת הדרך להארה גם לעצמכם, וגם כבודהיסטווה אתם בוודאי לא תעשו כזה דבר למישהו אחר.

**שאלה מהקהל:** זה מסוג הדברים שמפחידים אותי. מבחינתי, אני עוד פעם שומעת את זה ואני מתלבטת.

**המורה:** אם יש משהו בתוך הלימוד, שאתם עדיין לא השתכנעתם, שאתם עדיין חוקרים, שאתם עדיין בודקים. - אנחנו אומרים שזה מאוד לגיטימי לחקור ולבדוק ולהתלבט ולעיין. אנחנו מעודדים את זה. אנחנו חושבים שצריך לעשות את זה, אבל מתוך מטרה ליישב את זה, לא מתוך מטרה להישאר כל הזמן על הגדר. אתם בודקים עד שאתם יוצרים אצלכם שכנוע.

אם אתם נמצאים במקום הזה, אתם אומרים: 'אני עדיין בודקת את הנושא'. אבל בשום אופן לא להגיד: 'אני עוד לא קלטתי את זה עד הסוף. סימן שזה שטויות'. זו הנקודה. אני עדיין בודקת, אני חוקרת, אני שומעת את זה, אומרים לי שהבודהה לימד את זה, אני בודקת את זה. אבל לא להקטין את זה. לא לגרום למישהו לפנות לאיזה דרך שגויה שלא יכולה להוציא אותם מזה. מתוך צניעות.

כן.

**מהקהל:** את אומרת מתוך צניעות, אבל אם אחד הנגעים הרוחניים שלי זה חוסר צניעות אז... הרבה פעמים הדרך היחידה שלי ליישב את זה ולהירגע זה להתפלמס על זה ולהתווכח... זה יכול להיות שזה מן בטחון טיפשי אולי..

**המורה:** עכשיו, על דרך הבודהיסטווה, כל מילה שאת אומרת, שיוצאת מהפה שלך, את גם חושבת מה היא עושה לזולת.

**מהקהל:** זה בדיוק השאלה שלי

**המורה:** ואז את לא באה מתוך 'אני! אני! אני צודקת!' אלא 'מה יקרה לזולת כשהוא ישמע את הדברים שלי?' את כבר באה ממקום אחר, ואז יש דברים שאולי לא תגידי לפני ששקלת אם מתאים להגיד אותם. זה חינוך נפלא.

## החלק השני של הנדר

החלק השני, אמרו:

དམ་ཚིག་ལྷན་སྐྱེད་

*Damchu tarnang*

*Chu* - זה דהרמה

*Damchu* זה דהרמה טהורה,

*Tarnang* זה חיקוי, משהו לא אמיתי

כלומר: משהו שמתחזה לדהרמה טהורה.

- חלק א' זה כשמישהו בא ואמר: 'אה, ריקות זה שטויות, ובכלל הבודהה לא לימד את זה'.

- וחלק שני, אתם ממציאים דהרמה משלכם ואתם מלמדים אותה, ואתם אומרים: 'זה דהרמה. הבודהה, הריקות - זה לא באמת. אני אסביר לכם מה באמת'. ואתם ממציאים איזה דהרמה או איזה אינטרפרטציה שלכם ואתם מלמדים את זה לאנשים.

זה מסוכן נורא גם לזולת וגם לכם כי אתם שומעים את עצמכם כשאתם מבלפים.

**אתם לא תוכלו להגיע להארה,  
ואתם 'מסטים' אותם מן הדרך וגורמים להם עוול נורא.**

**אנחנו חייבים להסתמך על טקסטים אותנטיים אוטוריטיביים.**

זה השם של הקבוצה שלנו, נכון? "קלאסיקה". אנחנו הולכים על טקסטים אך ורק אותנטיים שניתנו על ידי ישויות מוארות. אז אתם חייבים להסתמך על כאלה. כמובן מאוד רצוי, לפני שאתם מלמדים אותם, שאתם עבדתם איתם, בדקתם אותם, התמודדתם איתם, בחנתם אותם, כן? ויש לכם כבר מידה של שכנוע ואולי התנסות אישית כי שמרתם על הנדרים ושמרתם על היומן וכך הלאה. אז

**לעולם אל תמציאו דהרמה.**

רינפוצ'ה היה מתחנן בפנינו, הוא אומר:

**'הבודהה הוא מושלם, הוא כל-יודע, לא צריך לשפר את הבודהה'.  
אל תשפרו את הבודהה.**

אם יש משהו שאתם שומעים שכתוב בדהרמה ואתם עוד לא הבנתם, וזה קורה, זה קורה לאורך הדרך, שימו את זה בצד. אמרו: 'אני אחזור לזה, אני אבדוק את זה, אני אשאל על זה, אני אחקור על זה'. אל תקטינו את זה, אל תחשבו שזה טעות, משום מה שהבודהה עשה איזה טעות. כי הרבה דברים לא נבין, כי אני אנחנו עוד לא מוארים אז אנחנו לא מבינים איך חושבת ישות מוארת.

ואתם תתקלו עוד מעט בנדרים שאולי יעוררו אצלכם סימני שאלה, אז אתם אומרים: 'אוקי, את זה אני עוד צריכה לבדוק, את זה עוד לא הבנתי באופן מלא'.

### **לימוד אוטנטי, אך מוגש בצורה זמינה ורלוונטית לחיים**

אז זה מצד אחד. ה- **teachings** חייבים להיות אותנטיים, טהורים, שניתנו על ידי הבודהה.

ואתם נזהרים מאוד שלא להכניס את התורה שלכם פנימה, לא לערבב.

ואנשים עושים כל מיני דברים עם דהרמה. אנשים לוקחים דהרמה ומערבבים אותה עם תרפיה או מערבבים אותה עם דְרָמה, או מערבבים אותה עם כל מיני.

ואין בזה רע לכשעצמו. זה יכול להיות מצוין אפילו, בתנאי שאתם מבחינים בין זה וזה. כשאתם אומרים: 'זה דהרמה ואת זה אני מוסיפה', ואתם עושים את ההבחנה מאוד ברור, כי אחרת יכול להישאר אצל התלמיד משהו מעורבב ולא ברור והם יעבירו את זה אחר-כך הלאה ואז עוד שני דורות ולא יהיה בכלל דמיון בין מה שהם מלמדים לדהרמה, ואז לא יהיה לאנשים דרך להגיע להארה.

**אז להיות מאוד מאוד זהירים עם דהרמה, מאוד מאוד זהירים.  
כי זה מפתח להוציא אנשים מסבל, ואתם לא רוצים להשחית את זה  
בשום צורה שהיא, וכל כך קל להשחית.**

אם הכיוון הוא כזה, ואם אתם סוטים ממנו מעלה אחת, ובדור הבא עוד מישהו סוטה בעוד מעלה ועוד מעלה ואחר-כך אי אפשר להכיר את זה, אין יותר דרך להארה.

אז מאוד מאוד להיזהר, כי כבודהיסטווה שמחויב להגיע להארה ולהביא אחרים לשמחה, אתם צריכים לשמור על האוטנטיות של הדהרמה,

## האנטידוט

ה-antidote פה זה לעשות מאמץ להביא כתבים אותנטיים. להציל כתבים אותנטיים, לתרגם כתבים אותנטיים, להביא אותם לזולת. זה ה-antidote לעבירה הזאת. לפתח את ההוקרה ואת ההערכה למסורות האוטנטיות, מצד אחד.

מצד שני, כבודהיסטווה אתם רוצים להביא את הדברים לאנשים בצורה שתהיה זמינה להם, בצורה שתהיה רלוונטית לחיים שלהם. אז כן אתם אמורים למצוא דרכים להציג את הדהרמה בצורה שרלוונטית לחיים של אנשים.

**מצד אחד אתם שומרים על אותנטיות מוחלטת. אתם לא משנים פסיק. אתם, מצד שני, מתאימים את אופן ההצגה, את השפה.**

אם זה אנשי עסקים אנחנו נדבר בשפה של אנשי עסקים, ואין כמו גשה מייקל, אשף בלעשות את זה. אם זה אנשי יוגה, אנחנו נדבר בשפה של אנשי יוגה. אם זה אנשי באולינג אנחנו נדבר בשפה של אנשי באולינג. חכו, נראה. זה עוד יגיע.

והבודהיסטווה מחפש לפתח מיומנויות. זה חלק מהדרך שלו. הוא רוצה לעזור לאנשים. אז מצד אחד התכנים והמשמעויות, אתם צריכים לדקדק בהם אֶלֶף דקדוקים ולבדוק את מה שיוצא מהפה שלכם. מצד שני אתם צריכים לחפש דרכים וביטויים ושפות ומנייריזם שמתאים לקהל שלכם.

## כיצד מתבצעת המפלה

עכשיו, מה שמשלים את העבירה, מה שהופך את זה ל-*Tsatung* - תמיד אנחנו מדברים על מוטיבציה, נכון? - מה שהופך את זה ל-*Tsatung* זה הבורות.

אם אתם מתוך בורות הולכים ומלמדים דהרמה שהיא אינטרפרטציה שלכם, שהבודהה לא אמר אותה ואתם אפילו לא מודעים לזה כי אתם לא למדתם את הכתבים האוטנטיים ואתם אומרים: 'זה דהרמה, זה מה שיביא אתכם להארה'... ..

ואתם פוגשים את זה על ימין ועל שמאל. אני פותחת NRG - כל אחד ממציא דהרמה. ☺ קשה, מאוד קשה. על ימין ועל שמאל. אנשים זוכים לאיזה שהיא חוויה ואז הם חושבים שעכשיו הם יכולים ללמד אנשים והם לא בודקים אם זאת דרך אותנטית, אם זה באמת עובד. הם עוד לא יודעים שזה עובד. הם רק יודעים שהיה להם איזה חוויה נחמדה.

**כבודהיסטווה אתם חייבים לשמור על האוטנטיות, כי אתם רוצים להביא אנשים להארה ולא למשהו אחר.**

**הבודהיסטווה לא יכול שלא ללמד, אך הוא חייב ללמד דהרמה נכונה**

**מהקהל:** יותר פשוט לא ללמד וזהו.

**המורה:** האם תהיה זו דרכו של בודהיסטווה?

**מהקהל:** אתה מסתכן בכל כך הרבה דברים. אי אפשר ללמד.

**המורה:** בודהיסטווה לא יכול להסתתר מאחורי זה. אם הוא במהיינה הוא לא יכול לעשות את זה. במהיינה הוא חייב להוציא גם את כל האחרים. את חייבת ללמד, ואת חייבת להיות זהירה.

זה רמת מוסר מאוד גבוהה, ודורשת המון מהמתרגל. בשביל זה אתם לוקחים נדרים - כדי להתאמן בהם. אנחנו עוד לא שם, בשביל זה אנחנו צריכים את הנדרים. זה הכול, וזה מאמן אותך נפלא, נפלא. ואנחנו ניפול. אין שום ספק שניפול. אבל שוב - יש ארבעה נגעים כובלים - נדבר עליהם עוד מעט - אז עד שלא כולם קיימים שמה, אז לא ביצעת מפלה ואת יכולה לחדש את הנדרים, אוקי?

### **כל דרך אוטנטית חייבת להוביל לריקות**

**שאלה מהקהל:** הלא כל המסורות שהתפתחו, הם בסופו של דבר התפתחו כי תמיד היה ישות מוארת שידעה מה שהיא עושה, שהיא הלכה קצת אחרת? כי אם זה היה נכון שכולם היו שומרים על הנדר הזה, אז היינו היום במצב שהיה לנו רק מסורת אחת או דרך אחת ...

**המורה:** לא, זה לא נכון. זה לא נכון. אפילו אם תסתכל בבודהיזם הטיבטי, שהוא כולו מהיינה, יש ארבעה זרמים שהם שונים. בקטע הזה הם שווים, בנדרי הבודהיזם אין ויכוח ביניהם. השוני הוא יותר בשלבים היותר מתקדמים, אבל הם בפירוש שונים.

**אנחנו לא טוענים שיש דרך אחת, אבל אנחנו כן אומרים שכל דרך אוטנטית חייבת בסופו של דבר להביא לריקות ולפיתוח המלה.**

על זה מדובר בנדר הזה. זה חייב להביא לשמה. ואם אתה אומר: 'אין כזה דבר ריקות' או 'זה שטויות ריקות' או 'אני אסביר לכם ריקות' ואתה נותן לזה הסבר שאתה המצאת, אז אתה עושה עוול נורא לאנשים.

אנחנו בפירוש לא טוענים שיש רק דרך אחת. זה לא המשמעות של הנדר הזה. אף אחד מהנדרים שתשמעו אין לו את המשמעות הזאת.

**שאלה מהקהל:** וכשמתכוונים לזה שאמרת שהבודהה מואר ולכן זה המקור, אז הכוונה לו ולכל אלה שנתנו לו פרשנויות לאורך הדרך, נכון?

**המורה:** ישויות מוארות, כן.

### **לאור הנדר הזה אתם עכשיו תתחילו להקשיב אחרת.**

כשאתם שומעים מורה רוחני שבא ומלמד, אתם תתחילו להקשיב להם אחרת, ותמצאו שיש ביניהם אותנטיים ויש ביניהם לא אותנטיים. ויש כאלה שהם קרוב לאותנטי. זה הכי מסוכן, כי כשהם קרוב לאותנטי יש להם הרבה מה ללמד. הם די אותנטיים, אבל הם "כמעט", והמעלה האחת הזאת קשה להבחין בה, ואז בהדרגה זה סוטה ואין יותר דרך להארה.

ואם אתם נכנסים ל-debate עם אדם כזה מתוך מניעים טהורים, אז אתם עושים טובה לאנשים. לא מתוך שיקולים של כבוד 'לי'.

אז בואו נחזור:

1. **לשבח עצמי ולגנות זולתי.**
2. **לא לתת את הדהרמה או דברים חומריים.**
3. **לדברי התנצלות לסרב ולשמוע.**
4. **את דרך המהיינה לזנוח.**

לארבעת הנדרים הראשונים, לכל אחד היו שני חלקים.

## מדוע לא עשו מארבעת הנדרים הראשונים שמונה נדרים?

מדוע לא עשו מהם שמונה?

יש אמנם כאילו שמונה שמה, אבל יש ארבע מוטיבציות, אז עשו את זה לפי המוטיבציות.

1. מוטיבציה מספר אחד זה הכמיהה או ההשתוקקות לרווח חומרי או לכבוד. זה היה בנדר מספר אחד.
2. בנדר השני זה היה רכושנות. לא לתת את הדהרמה או דברים חומריים, קמצנות, רכושנות.
3. שלוש זה היה איבה, או כוונת זדון. זאת אומרת, 'אני לא הולך לסלוח לך' או להכות.
4. ארבע זה בורות.

אז מה שגרם להצגה הזאת של הנדרים; זה היו ארבע מוטיבציות שונות.

## 5. משלושת היהלומים ליקח בגניבה

אמרו

དཀོན་མཚན་དཀོར་འཕྲུག་

*Kunchok kortrok*

מה זה *Kun chok*?

*Chok* זה גבוה

*Kun*- זה אבן חן או יהלום או מרגלית

*Kun chok* זה שלושת היהלומים. זה בודהה-דהרמה-סנגהה.

*Trok* זה לגנוב,

אז זה לגנוב את מה ששייך לשלושת היהלומים. אז זה לקחת מינחות וכך הלאה על ידי שאתם גונבים אותם, או זה יכול להיות כל מיני שיטות עקיפות לקחת אותם כדי להשתמש בהם לעצמכם.

פה מדובר על סנגהה במובן של נזירים. דהרמה, בודהה במובן: כמו שהם מיוצגים על השולחן מינחה או temple-ב.

בעברית בשביל החרוז, אנחנו נקרא לזה: משלושת היהלומים ליקח בגניבה. זה אומר לקחת, לגנוב משלושת היהלומים.

## מה זה נקרא לגנוב משלושת היהלומים?

מי זה שלושת היהלומים? בודהה, דהרמה, סנגהה.

אתם לא יכולים לגנוב ממש מהבודהה, כן? מה יש לבודהה? אתם לא יכולים לגנוב את החוכמה של הבודהה, נכון?

העבירה הזאת זה שלוקחים דברים, גונבים דברים מ-temple, או גונבים דברים מ-altar.

זו הסיבה למה אנחנו אומרים: את המינחות שאתם מגישים, תגישו לאחרים. אל תאכלו בעצמכם כי זה של הבודהה, אוקי? אתם הגשתם מינחות לבודהה, לדהרמה, לסנגהה, לשלושת היהלומים. מה ששמתם על ה-altar, אז עכשיו לא אוכלים אותם בעצמנו, אלא נותנים אותם לאחרים כדי לא להתקרב אפילו לעבירה הזאת.

הכוונה כאן ב'גדול' זה:

- **אנשים מדת אחת לא מכבדים דת אחרת** והם חושבים שאפשר לרמוס אותה, כמו לחלל בתי כנסת או לקחת ספרי תורה. בודהיסטווה לעולם לא יעשה כזה דבר לדת אחרת כי זה "לקחת משלושת היהלומים".
- **לקחת משהו שניתן כמינחה** על ידי מאמינים או על ידי מתרגלים כמינחה דתית, ניתנו לשלושת היהלומים. אז לקחת משמה בגניבה. והרבה פעמים ב-temple יש אוצרות, יש דברים יקרים, יש פסלים יקרים, יש טאנקות יקרות. אז לגנוב דברים כאלה.
- זה גם כולל **לגנוב צורכי מחייה של נזירים**, למשל. הסגהה במובן הזה. או לקחת מהם את הבתים שלהם.

## המניע

והמוטיבציה כאן, כדי שזו תהיה מְפֵלָה, צריך **שאתם רוצים את הרכוש לעצמכם**. גניבה במלוא מובן המלה, כן? לגנוב כי אתם רוצים את הדברים לעצמכם.

זה יותר חמור מסעיף גניבה כללי כי פה אתם מונעים, למשל, מנזירים את המחייה שלהם. אתם זוכרים בקורס על קארמה, דיברנו שהקארמה יותר חזקה ככל שהאובייקט יותר חזק. ומה עושה אובייקט חזק? ככל שהאובייקט יותר קרוב להארה הוא יותר חזק כי אז הוא יכול לעזור להרבה אנשים, אז אם אתם פוגעים במורה זה יותר חמור מאשר לפגוע במישהו אחר. אז כאן על אותו משקל. לגנוב מהם זה יותר חמור. זה הופך את זה למפלה לעומת גניבה סתם.

## האנטידוט

איך ה-antidote של זה? **אתם הולכים ונותנים לנזירים**, נותנים לבודהה-דהרמה-סגהה, **נותנים לשלושת היהלומים**. אז כשאתם באים ל-temple או רואים סגהה אתם מחפשים לתת להם. אתם בשום אופן אין לכם mind של לקחת מהם. **לא לוקחים** אפילו אם זה לא גניבה. **אתם רק נותנים**.

ואת מספר 5, אתם תראו, יש מקומות שמפרטים את זה ל-3:

- לגנוב מהבודהה
- לגנוב מהדהרמה
- לגנוב מהסגהה

הכוונה היא לא לקחת דברי קודש, לא לקחת מהמינחות, לא לפגוע במחייה של נזירים. לעשות את ההיפך.

## 6. לוותר על הדהרמה

אמרו

ཇུ་པོང་།

*Chu pong*

*Chu* מה זה? דהרמה

*-Pong* לזנוח

אז אנחנו בעברית נגיד: **לוותר על הדהרמה**, וצריך להסביר למה הכוונה.

כאן כשאומרים: 'לוותר על הדהרמה' מתכוונים לבקר או לבטל את מה שהבודהה לימד.

## הבודהיסטווה לעולם לא מבקר שום חלק בלימוד של הבודהה

פה זה לגנות מה שהבודהה לימד או לבקר את מה שהבודהה לימד. זה באופן כללי. לזלזל בדרך שהבודהה לימד, וזה יכול להיות אפילו אם אתה במהינה ואתה מקטין חלק אחר שהבודהה לימד, של ההינה. גם זו עבירה.

כל דבר שהבודהה לימדה הייתה לו סיבה ללמד את זה, גם אם זה את 'ההיבט הצר' או 'ההיבט הבינוני', כי זה עוזר לאנשים מסוימים.

אז כל פעם שאתם מזלזלים בזה או מוצאים בזה פגם או מציגים את זה בצורה שלילית אתם עוברים את העבירה הזאת.

אתם מעבירים ביקורת על כתבים של הבודהה, של אחד משלושת ההיבטים, של 'המאזינים' או של 'הבודהות שהגיעו בעצמם' או של הבודהיסטווה. זה יכול להיות שאם אתם, נגיד, מתרגלים טנטרה, אתם מתחילים לבקר את מה שלא טנטרה, או אם אתם מתרגלים את דרך הבודהיסטווה, את דרך השלמויות, אתם מתחילים לבקר את מי שלא מתרגלים את דרך השלמויות.

ושוב, כמובן - הסיבה כאן זה בגלל שהבודהה לימדה דרכים שונות להגיע לאנשים שונים כפי שמתאים להם. זאת אומרת אנחנו לא יודעים עם מי אנחנו מדברים. אנחנו לא יכולים לקרוא mind.

אנחנו לא יודעים איפה הם נמצאים ומה מתאים להם, אז אנחנו לא צריכים לבקר את דרכם.

## מה ההבדל בין האובייקטים בין מפלה מספר ארבע למפלה מספר שש?

שש זה 'לוותר על הדהרמה', וארבע - 'את דרך המהינה לזנוח'.

בארבע האובייקט הוא המהינה ככלל, לבטל את הדרך של המהינה באופן כללי, את כל הלימוד שקשור למהינה, שזה היה ריקות ודרך הבודהיסטווה, הדרך על הריקות ועל החמלה. בכלל לבטל את זה. למשל באים אנשים מההינה ואומרים: 'את זה לא הבודהה לימדה'. זה לא מופיע בכתבים שלהם אז הם אומרים: 'זה לא הבודהה לימדה'. מדובר על כזה דבר.

לעומת זה במספר שש האובייקט הוא שלושת ההיבטים השונים שהבודהה לימדה: ההיבט הצר, ההיבט הבינוני וההיבט הרחב - להגיד על אחד מהם או על חלק מהם שזה לא ה-teaching של הבודהה ומספיק ללכת ל-teaching יותר גבוה ולא צריך את [הקודמים] - זאת השגיאה החמורה במספר שש. זאת אומרת לבטל את דרך "המאזינים" או את דרך ה"פראטיקות" או את הדרך של הבודהיסטווה.

## הבודהיסטווה מכבד כל דרך רוחנית שהיא אוטנטית

ואני הייתי מחילה את זה יותר רחוק.

אם מישהו הולך בדרך היהדות, לא לבקר את דרכו.  
אם מישהו הולך בדרך הנצרות, לא לבקר את דרכם,  
אם מישהו הולך בדרך האיסלם, לא לבקר את דרכם,  
כי אתם לא יודעים מה הצרכים שלהם. כבודהיסטווה אתם חייבים לעזור לאנשים, לכבד את הדרך שלהם ואת המורים שלהם.

מדובר על דרך אותנטית.

אם אתה רואה שמישהו הולך בדרך שלפי מיטב הבנתך אחרי שלמדת, היא לא אותנטית והיא פוגעת והיא מזיקה, אז אתה צריך כן להגיד להם. אתה חייב להגיד להם, לטובתם. שוב,

המניע צריך להיות טהור - בשבילם.  
לא בשביל הכבוד, או שאתה תהיה צודק או משהו כזה.

כאן כתוב - וזה חוברת שנערכה על ידי לאמה זופה. הוא אומר ש'ביקורת כזאת היא יותר גרועה מאשר להרוס את כל הסטופות'<sup>1</sup> על כל כדור הארץ! לאמה זופה במיוחד מדקדק פה. הוא אומר ש

ביקורת כזאת זה הרסני במיוחד, כי זה הורס לאנשים את האמונה שלהם,  
זה הורס את הדרך הרוחנית שלהם.

מבחינתי,

אם אני עושה דבר כזה למישהו אחר, אני הורסת לעצמי את הסיכוי להארה,  
כי אני שומעת את עצמי הורסת למישהו אחר את הדרך שלו  
ואת האמון שלו במורים שלו.

אז מה קורה אם אני לא כל כך מתלהבת מהמורים שלו? מה אני צריכה לעשות? בשום אופן אני לא אבקר את המורים שלהם בפניהם. אל תבקרו מורים של אנשים אחרים בפניהם, אלא אם כן אתם מאמינים בתוכם לב שהמורים גורמים להם נזק. וכל דרך אותנטית כמו היהדות, כמו האיסלם, כמו הנצרות, אסור לנו לבקר אותם.

### הבודהיסטווה תומך באנשים בדרכם להארה, כפי שמתאים להם

כבודהיסטווה אני רוצה להביא אנשים לדרך אותנטית עד כמה שאני יכולה, כל  
אחד לפי יכולתו. ואני צריכה לפתח כישורים ומיומנויות ויכולת לדעת - שזה קשה  
לדעת - מה מתאים לכל אחד.

זה לא עניין פשוט. אם אדם מאמין באמונה שלמה בדרך שלו, ודבק בדרך שלו ובמורים שלו, התפקיד שלי זה לתמוך בהם. אם אדם מתחיל לבדוק ומתחיל לשאול ומתעניין, והריקות מאתגרת אותם והם רוצים להבין על מה מדובר פה וכך הלאה, התפקיד שלי להסביר להם, עדיין בלי לפגוע במורים שלהם ובדרך שלהם. ויכול להיות שבמשך הזמן הם יחליטו לשנות את דרכם, אבל זה לא בגלל שאני פגעתי בדרך שלהם. כי אני לא יודעת איפה הם נמצאים, אז המקום הוא מאוד עדין.

ושוב, המוטיבציה שלי זה להביא אנשים להארה, להוציא אותם מסבל. וכל אחד נמצא במקום אחר בדרך הזאת, ויכול להיות שבשביל האדם הזה כרגע ללכת בדת שלו, זה הדבר הכי טוב בשבילו, כרגע, בדרכו להארה. אם הוא ינטוש את הדרך אז לא תהיה לו שום דרך, וזה הכי גרוע. ומבחינתי, כשאני שומעת את עצמי פוגעת בדרך של מישהו אני גורמת לעצמי צרות צרורות, כי הזרע הקארמי נשתל אצלי וזה יחזור אליי בזה שאני אאבד את דרכי או המורים שלי יעזבו אותי או אני אפסיק לכבד את מוריי או משהו כזה.

### 7. להעביר הגלימה

འགྲུབ་ལོ་ལྷན་པོ་

Ngurmik trok

אמרו: Ngurmik trok

<sup>1</sup> סטופה היא מבנה מקודש בבודהיזם, המייצג את התודעה המוארת של הבודהה. נהוג גם לשים סטופות על שולחן המנחה.

*Ngur mik* - זה זהוב, וזה גם גלימה זהובה.

ו- *Trok* זה לגנוב.

אז פה זה לגנוב את הגלימה הזהובה.

למה זהובה? חלק מהגלימות הן זהובות, אצל הטיבטים הן גם אדומות. הוזהוב היה מזעפרן, הם היו משרים את הבד בתמיסת זעפרן. זה הפירוש המילולי: **לגנוב את הגלימה הזהובה**. בעברית אנחנו נקרא לזה: **להעביר הגלימה**.

אם יש משמעות לצבע? אני לא יודעת על זה יותר מדי כי זה בווייטיה ולא מלמדים אותנו, אבל יש משמעויות. הזעפרן היה יקר. התאילנדים, למשל, הולכים בגלימות כאלה בצבע חרדל-חום-כתום כזה, כן, ושמה שמעתי שזה צריך להיות פשוט עד כמה שאפשר, דומה לאדמה. לעומת זה הוזהוב בא לסמן את הקדושה של הדהרמה, את הנשגבות של הדהרמה, אבל אני לא יודעת על זה יותר מדי.

הכוונה היא כאן לפגוע בנזיר או נזירה. לפגוע במובן שאתם מכריחים אותם, למשל, לפשוט את הגלימה, לוותר על הנזירות. כמו למשל [מה ש]הסינים עושים עכשיו בטיבט, או עשו. מונעים מאנשים להיות נזירים. והמוטיבציה היא מתוך שנאה או כעס כלפיהם.

פה ספציפית זה להכריח נזירים לוותר על הנזירות, להיות חיים מן השורה, ויש פה שני אספקטים:

א. אחד זה ללכת פיזית ולגנוב את הגלימות שלהם. בכוח לקחת מהם את הגלימות.

זה נקרא בטיבטית

ཏུར་མྱི་ག་འཕྲོག་པ།

*ngurmik trokpa*

*Ngur mik* - זה הגלימה זהובה, ו-1

*trokpa* זה לגנוב

כלומר – לגנוב את הגלימות של הנזירים

ב. והשני, שלא כתוב, זה לאלץ נזירים לפשוט את הגלימה, להכריח אותם לוותר על חיי נזירות.

זה נקרא בטיבטית

རབ་རྩུང་ལམ་ཕབ་པ།

*rabjung le pappa*

*Rabjung* זה נזירות

*Pappa* זה לחלל או להפיל

*Le* - מילת יחס

כלומר – לחלל את הנזירות.

### האנטידוט

ומה ה- *antidote* לזה? להתייחס בקדושה לגלימה, אפילו לפיסה של הגלימה, שיש לכם את זה בנדרי המקלט. להתייחס בקדושה אפילו לפיסה של הגלימה.

## המוטיבציה

כדי שזה יהיה מְפֹלָה, צריכה להיות כאמור שנאה, כעס, איבה או עוינות.

כן.

**שאלה מהקהל:** אני חושבת על מה שעשו לנזירים הטיבטים. כל-כך הרבה גלימות לקחו מהם, כל-כך הרבה נזירים מהמנזרים הכריחו אותם להפסיק להיות נזירים. איך את מסבירה את השגשוג וההצלחה של הסינים כשהם עשו כל-כך הרבה פשעים של אלימות?

**המורה:** מה שקורה עכשיו הוא תוצאה של קארמה שנשתלה לפני הרבה זמן. המעשים של עכשיו יחזרו בעתיד.

## 8. חמישה מיידיים

אז אמרו:

མཚམས་མེད་ལྗ

*Tsamme nga*

מה זה *Nga ?Nga* - זה חמש

*Tsam* זה גבול או קו

*Tsam me* זה שאין קו, זאת אומרת שזה מיידים.

אז מה זה? **חמישה מיידיים.** בעברית אנחנו נקרא לזה: **חמישה מיידיים.**

מה זה חמישה מיידיים? אלו חמישה מעשים שהם כל כך נוראיים.

יש הרבה קארמות שליליות שאנחנו יכולים לצבור, אבל אלה הן כל-כך איומות, שאדם שעובר אותם חייב ליפול לגהינום מייד בגלגול הבא. הוא בטוח יפול לגהינום הכי נמוך מייד בגלגול הבא. זה החמישה מיידיים.

ומה הם כוללים? הם כוללים:

א. להרוג אימא

མ'བསད་པ།

*ma sepa*

ב. להרוג אבא

པ'བསད་པ།

*pa sepa*

ג. להרוג ארהט.

དབྱ་བཙམ་པ'བསད་པ།

*drachompa sepa*

ארהט זה אדם שהגיע לנירוונה.

ד. ניסיון לפגוע בבודהה. אי אפשר ממש לפגוע בבודהה, אבל אפשר לנסות.

## བདེ་གཤེགས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བླག་འབྲིན།

*deshek la ngensem kyi trak jin*

הפירוש המילולי כאן: להקיז מדמו של הבודהה מתוך כוונה לפגוע בו. אי אפשר ממש לפגוע בבודהה, אבל אפשר לנסות.

והכי חמור ביניהם –

ה. פילוג בסנגהה.

## གི་འདུན་དབྱེན་བྱིན།

*gendun yenje*

עכשיו, פילוג בסנגהה במובן של ה"אבהידהרמה קושה" זה משהו שאנחנו כבר לא יכולים ממש לבצע היום כי [בשביל] זה צריך הבודהה להיות בחיים.

הסיפור הוא שאחד מתלמידיו של הבודהה בשם דְוֹאֲדָטָה, שהיה גם בן דוד שלו וגם מאוד קינא בו, יום אחד קם והתחיל להגיד לאנשים: 'המורה הזו לא בסדר. מה שהוא מלמד לא בסדר. בואו אחריי! אני אלמד אתכם דהרמה אמיתית', והוא הצליח לפלג את הסנגהה.

וכדי שהמעשה יתבצע הבודהה צריך להיות בחיים. אז אנחנו לא יכולים היום לעשות את המעשה הזה. אבל אנחנו יכולים לעשות דברים שהם דומים לזה, וזה קורה **כשאנשים באים ומרחיקים תלמידים ממוריהם**. זה אותו גוון שהזכרנו קודם. אלא אם כן אתם ממש בתום לב חושבים שפה נגרם נזק, אבל גם אז צריכים להיות מאוד זהירים.

**כשאתם מרחיקים תלמידים ממורה רוחני אותנטי, אתם מונעים מהם דרך להארה.**

ו[על]זה **לאמה זופה** אומר: 'זה יותר גרוע מהפשעים של היטלר ומאו צה טונג ביחד, כי רק אפשר להגיע להארה באמצעות מורה. אין דרך אחרת. באמצעות מורה אותנטי'.

כל פעם שאתם גורמים למישהו אחר להטיל ספק במורה שלו, אתם שומעים את עצמכם עושים את זה. זה יחזור אליכם בזה שאתם תאבדו את המורים שלכם. בינתיים גרמתם להם לאבד דרך, כי בלי מורה אין להם דרך. אם אין להם דרך - הם לא יכולים להגיע להארה, הם לא יכולים להגיע להארה - הם לא יכולים לעזור לכל הברואים. זה כאילו שהרגתם את כל הברואים. זה שקול לזה.

זה עבירה קשה מאוד, הפילוג של סנגהה. להרחיק אנשים ממוריהם זה הדבר הקשה ביותר שאפשר לעשות, אז צריך מאוד מאוד מאוד להיזהר במה שקשור למורים רוחניים, שלכם ושל אחרים.

אז המעשים האלה רשומים ב"אבידהרמה קושה" ו"אבידהרמה קושה" זה לא מהיינה, נכון? זה היניינה, ואנחנו לומדים פה את דרך הבודהיסטווה שהיא מהיינה. אז אתם רואים, בתוך המהיינה יש הרבה דגש על ההיניינה. ואחד מנדרי הבסיס של הבודהיסטווה, מספר 8, מאוד גבוה ברשימה, אומר ש"חמישה מידיים" זה מפלה חמורה של הבודהיסטווה.

## 9. השקפה שגויה

ומספר תשע אנחנו נקרא בעברית: השקפה שגויה.

लोकता

Lokta

אתם תראו שכשאתם תגידו את זה בחרוז חסרה הברה בשביל המשקל, אז אני הוספתי השקפה ש-שגויה, רק בשביל המשקל.

בואו נחזור עליהם רגע לפני שנדבר על זה:

1. לשבח עצמי ולגנות זולתי.
2. לא לתת את הדהרמה או דברים חומריים.
3. לדברי התנצלות לסרב ולשמוע.
4. את דרך המהיינה לזנוח.
5. משלושת היהלומים ליקח בגניבה.
6. לוותר על הדהרמה.
7. להעביר הגלימה.
8. חמישה מיידיים.
9. השקפה ששגויה.

אלו תשעת הראשונים.

מה זה השקפה שגויה כאן? הכי חמור זה להכחיש את הקיום של חוקי הקארמה.

להכחיש את העובדה שלמעשים יש תוצאות, שזה חשוב מה אני עושה, מה אני חושבת, מה אני אומרת. זה הכי חמור. אם אתם מכחישים את זה, מובטח לכם ליפול עמוק, כי זה גורם לנפילה קשה.

נספח לזה זה להכחיש קיום של חיי עבר ועתיד.

זה מתקשר לזה. אם אתם אומרים: 'זה כל מה שיש, רק החיים האלה', זאת השקפה מאוד שגויה, היא תגרום להרבה הרבה תקלות. מעניין שבנדרי הבודהיסטווה הוא מופיע במספר 9, ואחר כך יש עוד אחד שהוא נורא חמור והוא מופיע דווקא כמספר 18. עוד מעט נגיע אליו.

אבל אתם תראו כשנדבר על הכבלים, על הרגשות הכובלים שגורמים לנפילה - פה לא צריך את כל הכבלים.

**בשביל השקפה שגויה, מספיק שיש לכם השקפה שגויה. לא צריך שום כבלים.  
ככה שזה חמור ביותר.**

להכחיש את חוקי הקארמה זה אחד הדברים הקשים ביותר שאתם יכולים לגרום, לעצמכם קודם כול.

## האנטידוט

האנטידוט פה זה ללמוד על חוקי הקארמה ועל קיום חיי עבר ועתיד, לקחת קורס 4 ולקחת קורס 6 וללמוד אותם היטב.

## דיון בנדרי הבסיס

שאלה, כן.

**שאלה מהקהל:** שאלה קצרה שמחברת בין הנדר הזה לקודמים. אני, למשל, למדתי ואני מכיר מורה שהוא מלמד מדיטציה בודהיסטית, ומשיחות שהיה לי אישיות איתו אז הוא נגיד, לא מקבל את התיאור של חיי עבר וחיי עתיד. הוא מקבל יותר את העניין של החמלה ושל הכאן ועכשיו. עכשיו, מבחינתי לדבר, כשאני פוגש אנשים שלומדים את זה, לפעמים אני יודע שיש דרך אחרת ו..

**המורה:** קודם כל זה הולך חזרה לאחד הנדרים הקודמים, ל **לוותר על הדהרמה**. זה להגיד שחלקים מסוימים שהבודהה לימד הם לא.

**מהקהל:** השאלה היא למשל על להניא תלמידים, פשלי זה ברור שמי שיילך איתו הוא בהרגשה שהוא לומד בודהיזם, והוא לומד משהו מאוד חלקי. השאלה אם אני עובר עבירה בזה שאני מדבר, או מדבר על זה [עם מי] שמעסיק אותו?

**המורה:** אתה צריך לבדוק עם מי אתה מדבר. זה מאוד עדין, כי אם האדם מאוד אוהב את המורה שלו ומאוד מאמין במורה שלו ואתה פתאום תדבר סָרָה במורה שלו, וכתוצאה מזה הוא יאבד אמון לגמרי, כולל כך, אתה לא עושה לו שירות.

מצד שני, כבודהיסטווה אתה רוצה להביא אותו להארה, ואתה רואה שהוא על דרך שלא מביאה אותו להארה. אתה מבין שזאת דרך שלא מביאה להארה. אז אני הייתי עוזבת את הנושא של המורה והולכת ישר לעניין: לדבר על קארמה ועל מעשים ותוצאותיהם, והוא לבד יגיע, אולי, למסקנה כתוצאה מהשיחה איתך. לא הייתי ישירות מדברת סרה במורה.

ואתה חייב לו תודה, ואתה חייב לכבד אותו גם היום, לנצח, לנצח. כי הוא תרם לך מה שהוא תרם לך והייתה סיבה למה פגשת אותו מתי שפגשת אותו. כן, אז פה בעדינות בעדינות. **אבל המניע שלך הוא להביא אנשים להארה ולהביא את עצמך להארה ואתה חייב לפעול בהתאם.**

כן.

**שאלה מהקהל:** אני רואה בעצם שכל שלב מוביל לשלב הבא, ועובדה שבסופו של דבר אתה מגיע, ובכל מקום שהייתי זה היה נכון בשעתו להיות.

**המורה:** הוא עכשיו במקום אחר. הוא עכשיו בא לפה ושמע את הדברים, ועכשיו הוא במקום אחר. הוא שומע על דרך שהוא מבין עכשיו שהיא לא שלמה ושהיא שגויה. עכשיו כבודהיסטווה, הוא חייב לעשות עם זה משהו. הוא לא יכול עכשיו להתעלם, כי אז הוא ישבור את הנדרים שלו. הוא צריך לעשות משהו, אבל הוא צריך לעשות את זה במיומנות.

אף אחד לא אמר שזה יהיה קל להיות בודהיסטווה. זה כל הזמן יעמיד אתכם בפני קונפליקטים. כל הזמן. אתם תצטרכו לפתח מיומנויות.

יש סוטרות על מיומנויות, על פיתוח:

ཐབས་ལུ་ལྷན་པར་

*Thab ke*

מה שנקרא, skillful means, איך להבשיל את ה-mind של יצורים שיוכלו להגיע להארה. זה לא עניין קטן. אנשים הם שטופים בבורות, הם סובלים, והם מאמינים בשטויות שלהם שגורמות להם לסבול כל הזמן. וגם אנחנו שטופים בבורות, אבל כל פעם את לומדת עוד נדבך, ואתה חייב להיות קונסיסטנטי וזה לא יהיה קל, ובהדרגה הכישרים יתפתחו.

**מהקהל:** אחרי השיעור הזה יש לי הרגשה שאנחנו צריכים ללמוד אותו עוד פעם, כי הנדרים זה ממש רציני. וכל המיומנויות שצריך, זאת התחושה שלי, שאני הולכת בין הטיפות עכשיו.

**המורה:** כן, כן. להגיע להארה זה לטהר את ה- mind שלך, זה להיות טהורה לגמרי. וזה אומר שאת תצטרכי עכשיו להיות יותר זהירה, והנדרים האלה מאוד חזקים כי הם מאוד דורשים ממך כל הזמן לבחון איפה ה- mind שלך.

עוד שאלות?

**מהקהל:** למדתי שכשמישהו בא אליי ומבקש, אני אשמח ללמד, ואני יודעת שהאזון שומעת ואז אני יכולה להשמיע. כשלא שואלים אותי, למדתי שאני מאוד צריכה להיזהר ולא להגיז כלום. למשל, היה איזה קטע עם הילדים, אז בעלי אומר: 'כי את דוחפת להם כל הזמן את הבודיהזום'.

**המורה:** כבודהיסטווה את מחפשת לפעול בצורה מיומנת ככל שאת יכולה כרגע להביא אנשים להארה. יש מצבים שאם תבואי ותדברי עם בן אדם, את רק תגרמי נזק ולא תביאי לו ברכה, ואת צריכה להבחין מה הם המצבים האלה. **החוכמה היא להבחין.** יש מצבים שאין מה להגיז. יש מצבים שאת צריכה אולי לדבר על מעשים ותוצאותיהם. על מה קורה כשאני אומרת דברים כאלה ומה יקרה בעתיד, ועל דברים שלוקח להם זמן להבשיל. לפי המצב.

**והבודהיסטווה, בגלל אהבתו ליצורים, הוא כל הזמן מחפש מה היא הדרך הנאותה, וזה לא אומר שאנחנו כבר כולנו יודעים מהי הדרך הנאותה. אנחנו לא יודעים. בגלל זה אנחנו לוקחים נדרים.**

אנחנו לוקחים נדרים ומפתחים בנו את הכמיהה הזאת לעזור לזולת וכתוצאה הכמיהה הזאת הולכת ומתעמקת, החמלה הולכת וגדלה, וכתוצאה מזה אנחנו מחפשים איך לעזור להם. אנחנו לא תמיד מצליחים ואנחנו נעשה שטויות. אנחנו נגיז דברים ואחר כך נתחרט על זה שאמרנו כי הם לא היו במקום, ולאט לאט נפתח את הכישורים ואת המיומנויות.

**ומה שקובע זה הכוונה שלך.** אם הכוונה שלך היא טהורה, ואם היא להביא את עצמך ואת האחרים להארה ולהוציא אותם מסבל ולגרום להם כל אושר, את תמצאי את הדרך. זה ייקח קצת trial & error<sup>2</sup> מה שנקרא, אבל את תמצאי את הדרך. וזה לא אומר שבכל מצב את צריכה לדבר. לפעמים מתאים לשתוק.

נאמר מישהו פגע בך. מישהו צורח עלייך. כבודהיסטווה, את מנועה מלצרוח עליהם חזרה ואת מחפשת דרכים להרגיע אותם ואת אפילו מתנצלת, אפילו אם לא עשית להם כלום, אם זה מה שירגיע אותם.

הייתי פעם במצב שאני כעסתי מאוד על נזירה ואחר-כך ראיתי שלא הייתה סיבה לכעס שלי. לא הבנתי נכון מה שהיא התכוונה. והתגובה שלה הייתה כולה אוהבת, ואני התפלאתי על התגובה שלה, כי אני ממש ראיתי שעשיתי לה עוול, והיא היתה כולה התנצלות ופיוס. אחר-כך הבנתי. ככה היא שומרת על הנדרים שלה. אנחנו נגיע לנדרים האלה, הם משניים.

לפעמים אם אני אבוא ואני אנסה להתנצל ולפייס זה ירגיז אותם עוד יותר, כי הם עדיין רותחים, אז כל מילה שאני אומרת מוסיפה שמן למדורה, אז אני אשתוק למרות שיש לי נדר כזה. יש לי נדר אחר לא להגדיל את הכעס שלהם, לדאוג להם, לאהוב אותם. אני רוצה שהם לא יצברו קארמה שלילית.

**אז זה יהיה עדין, ואין נוסחאות קבועות, אין. את צריכה להפעיל מיומנות. לפי כל אדם את תפעלי בצורה שמתאימה לו. וזה לוקח הרבה זמן לפתח את המיומנויות, וזה לא יהיה קל, אבל זה יהיה מלהיב - הדבר הכי נפלא שאת יכולה לעשות עם החיים שלך.**

(מנדלה)

(הקדשה)

<sup>2</sup> ניסוי וטעייה.